

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

Факультет романо-германської філології

Кафедра лексикології і стилістики англійської мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної
роботи

професор Хмарський В.М.

" _____ " _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Художня, наукова і мас-медійна комунікація як об'єкт лінгвістичних досліджень

Рівень вищої освіти Третій (доктор філософії)

Спеціальність 035 Філологія

2020–2021

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни "Художня, наукова і мас-медійна комунікація як об'єкт лінгвістичних досліджень".

Розробник: Колегаєва І.М., доктор філологічних наук, професор, завідувачка кафедри лексикології і стилістики англійської мови

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри лексикології і стилістики англійської мови

Протокол № 10 від "26" червня 2020 року

Завідувач кафедри

(підпис)

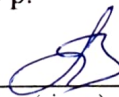
Колегаєва І.М.

(прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від. "31" серпня 2020 р.

Голова НМК

(підпис)

Телецька Т.В.

(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри лексикології і стилістики англійської мови

Протокол № ___ від. "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри лексикології і стилістики англійської мови

Протокол № ___ від. "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 / 3 годин – 90 / 90 залікових модулів – 1/1 змістових модулів – 2/2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки (шифр і назва) Спеціальність 035 Філологія (код і назва) Рівень вищої освіти: Третій (доктор філософії)	За вибором аспіранта	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		16 год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	14 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	60 год.
Форма підсумкового контролю: Залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – ознайомити здобувачів освіти із засадами комунікативної лінгвістики у її різностильовому розгалуженні; сформувати *теоретичні знання* у галузі трьох видів сучасного дискурсу: художнього, наукового і мас-медійного, а також сприяти поглибленню *практичних навичок* у ефективній комунікації в кожному із різновидів, передовсім у науковій комунікації.

Завдання: викладення існуючих теоретичних підходів до вивчення людської комунікації у її преломленні в різних видах спілкування: художнього, наукового, мас-медійного; з'ясування специфіки комунікативних ролей адресанта і адресата у кожному типі комунікації; вироблення у слухачів свідомого ставлення до завдань, цілей, прийомів, використовуваних у кожному типі спілкування; навчання навичкам ефективної реалізації комунікативної ролі адресанта (передусім у науковій комунікації) і адресата (у всіх трьох типах).

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей**:

загальних (ЗК):

ЗК-4. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі.

ЗК-5. Усвідомлення необхідності та дотримання норм наукової етики.

ЗК-7. Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів.

спеціальних (фахових, предметних) (СК):

СК-2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх.

СК-4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку із використанням теоретичних і експериментальних методів.

СК-6. Здатність планувати й організовувати професійну і науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.

Програмні результати навчання:

ПРН-3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію;

ПРН-4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології;

ПРН-6. Планувати, ініціювати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проектів, організовувати роботу дослідницьких колективів;

ПРН-8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності;

ПРН-9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень;

ПРН-10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно

до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо);

ПРН-12. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, що становить 3 кредити ЄКТС.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Монокодова VS полікодова комунікація як об'єкт вивчення

Тема 1. Базові термінопоняття теорії комунікації: знак, код, вербалізація, кодування/декодування повідомлення, адресант, адресат.

Тема 2. Вербальна, невербальна комунікація. Переваги і недоліки кожного із цих різновидів в умовах усної і письмової, контактної і дистанційної комунікації. Особливості полікодової комунікації.

Тема 3. Монокодова VS полікодова комунікація в художньому, науковому і мас-медійному дискурсі. Методи дослідження кожного типу комунікації.

Змістовий модуль 2. Первинна VS вторинна комунікація в художньому, науковому і мас-медійному дискурсі.

Тема 4. Поняття первинності і вторинності (відтворюваності) комунікації.

Тема 5. Варіанти вторинної комунікації в художньому, науковому, мас-медійному дискурсі: цитування, переказ, посилення, алюзія. Їхні лінгвальні і паралінгвальні маркери.

Тема 6. Особливості відтворення попередньо існуючої/вигаданої комунікації у художньому, науковому, мас-медійному дискурсі. Поняття *плагіату* в термінах теорії комунікації. Принципи академічної доброчесності як регулятор комунікативної ролі адресанта в науковому дискурсі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма					Вечірня форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п/с	лаб	інд	сп		л	п/с	лаб	інд	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Монокодова VS полікодова комунікація як об'єкт вивчення												
Тема 1. Базові термінопоняття теорії комунікації: знак, код, вербалізація, кодування/декод ування повідомлення, адресант, адресат.	10	2	2			6	10	2	2			6
Тема 2. Вербальна, невербальна комунікація. Переваги і недоліки кожного із цих різновидів в умовах усної і письмової, контактної і дистанційної комунікації. Особливості полікодової комунікації.	10	2	2			6	10	2	2			6
Тема 3. Монокодова VS полікодова комунікація в художньому, науковому і мас-	12	4	2			6	12	4	2			6

медійному дискурсі. Методи дослідження кожного типу комунікації.												
Разом за змістовим модулем 1	32	8	6			18	32	8	6			18
Змістовий модуль 2. Первинна VS вторинна комунікація в художньому, науковому і мас-медійному дискурсі.												
Тема 4. Поняття первинності і вторинності (відтворюваності) комунікації	18	2	2			14	18	2	2			14
Тема 5. Варіанти вторинної комунікації в художньому, науковому, мас-медійному дискурсі: цитування, переказ, посилання, алюзія. Їхні лінгвальні і паралінгвальні маркери.	22	4	4			14	22	4	4			14
Тема 6. Особливості відтворення попередньо існуючої/вигаданої комунікації у художньому, науковому, мас-медійному дискурсі. Поняття <i>плагіату</i> в термінах теорії комунікації. Принципи	18	2	2			14	18	2	2			14

академічної доброчесності як регулятор комунікативної ролі адресанта в науковому дискурсі.												
Разом за змістовим модулем 2	58	8	8			42	58	8	8			42
Усього годин	90	16	14			60	90	16	16			60

5. Методи навчання

Лекція, практичні заняття, дискусія, постановка й обговорення проблемних питань, виконання самостійних завдань, робота з джерелами художньої, наукової та мас-медійної комунікації.

6. Методи контролю

Оцінювання усних відповідей, письмових завдань, що виносяться на самостійне опрацювання; усна відповідь під час складання заліку.

7. Питання для підсумкового контролю

1. Основні складові комунікативного процесу. Їх варіювання у різних типах комунікації.
2. Методи дослідження художньої, наукової, мас-медійної комунікації. Спільні і відмінні особливості вивчення відповідних типів дискурсу.
3. Засади відтворюваності попередньо існуючого/вигаданого дискурсу. Умова "правдивості" відтвореного дискурсу в художній, науковій і мас-медійній комунікації.
4. Факультативність/облігаторність маркування вторинної (відтвореної) комунікації в науковому дискурсі. Поняття академічного плагіату з точки зору теорії комунікації.
5. Диференціальні параметри комунікативної ролі адресанта/адресата в художній, науковій і мас-медійній комунікації.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота						Залік	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10	10	10	10	10	10		
60						40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Рекомендована література

Основна

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація. – Київ, 2004.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. – Київ, 2004.
3. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. – Київ, 2000.
4. Овчинникова А. Мовленнєва комунікація та мистецтво мовлення. – Одеса, 1999.

5. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації. – Черкаси 2011.
6. Шевченко И.С. Основы теории языковой коммуникации. – Харьков, 2008.

Додаткова

1. Иссерс О. С. Коммуникативная стратегия и тактика. – М., 2003.
2. Колшанский Г. В. Коммуникативная функция и структура языка. – М., 1984.
3. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. – К, 2008.

Електронні інформаційні ресурси

1. <http://www.communicationstudies.com/communication-lectures-and-communication-courses>
11. <http://kolegaeva.onu.edu.ua/staty>